

Forskning

16. Ph.d.- og 5 Post.-doc.-stipendier opslået

Under titlen "Opbrud 1989" har en lang række tyske forskningsstøttefonde slået sig sammen for at styrke forskningen i sammenbruddet af de kommunistiske stater i Central- og Østeuropa, samt konsekvenserne for de såkaldte transitionsstater. Interesserede både i og uden for Tyskland opfordres til at ansøge. Ansøgningsfrist den 15. januar 2008.

Yderligere informationer på:
<http://www.stiftung-aufarbeitung.de/downloads/pdf/2007/aufrbruch1989.pdf>

Afholdte konferencer

V. Ost-westeuropäische Gedenkstattenseminar in Krzyzowa (Kreisau)

Den 19.-21. april mødtes samtidshistoriske forskere og formidlere for femte gang på den gamle preussiske general Helmuth von Moltkes gods i Krzyzowa, der i dag er et kulturmødested for polakker og tyskere. Konferencerne, der efterhånden er en årlig tradition, bliver arrangeret af Gedenkstätte Kreisau, Evangelische Akademie Berlin og Stiftung Aufarbeitung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur. De er et spændende mødested for historikere, der interesserer sig for central- og østeuropæisk samtidshistorie. I år deltog en lang række repræsentanter fra institutioner fra Tyskland, Polen, Hviderusland, Rusland, Ukraine

og Ungarn. Dermed var der også i år en klar overvægt af østeuropæere. Mødet demonstrerer atter, hvor vigtigt det er – også for vesteuropæere – at tage stilling til den dramatiske historie i landene, der i dag er vore partnere i EU eller vores nye naboer. Samtidig viste konferencen, at det er muligt at diskutere disse ofte meget følsomme spørgsmål, på en både fagligt lodig, engageret og respektfuld facon.

Lederen af Stiftung Aufarbeitung, Annette Kaminsky, indledte konferencen med et foredrag, der byggede på det omfattende dokumentationsprojekt, som denne institution har stået for i de senere år. Her opbygger man en database med billede- og tekstmateriale fra hele Østeuropa (mere om dette projekt på http://www.stiftung-aufarbeitung.de/service_wegweiser/igof/igof.php). Kaminsky's oplæg havde titlen "Unterschiedliche Wahrnehmung der Totalitarismen des 20. Jahrhunderts in Europa" og beskæftigede sig med forskelle og ligheder i den måde, man i øst og vest ser på det afgående århundredes historie. Det er i den forbindelse påfaldende, hvordan den kritiske interesse i Vesten, eksempelvis i USA, har været voksende, mens den i eksempelvis Rusland har været uden forandring. Kaminsky bragte her et eksempel fra Jakutien, hvor lokalregeringen i 2005 for offentlige midler rejste en buste af Stalin anledningen af hans 125 års fødselsdag. Hun pegede desuden på de forskellige perspektiver, historien blev set fra. I den sammenhæng har man i de senere år oplevet, hvordan vestlige perceptioner er kollideret med østeuropæiske i for eksempel Baltikum og Ukraine. Erindringen om lokale nationali-

Redaktion:
 Iben Vyff
 Thomas Wegener Friis
 Karen Westphal Eriksen

stiske modstandere af kommunismen ramler her ind i erindringer om nazismens ofre. Således har man i ukrainske Iwano-Frankiwsk bygget et mindesmærke for ofre for den polske, den tyske og den sovjetiske undertrykkelse. Mordet på de lokale jøder er til gengæld gledet i baggrunden. Omvendt kan man ofte se, at Vesten ikke har fornødent kendskab til kommunismens ofre.

Hvorledes erfaringen fra flere omgange af diktatur spiller ind i Østeuropa, kom til syne i oplæggene fra polske Zusanna Bogumil og ungarske Aron Mathe, der præsenterede udstillingerne i de to kendte museer "Mødet Med Historien" i Warszawa og "Terrorens Hus" i Budapest. Der er klart, at det kommunistiske diktatur fylder mest i erindringer. Det er det, folk endnu husker, og det, der stadig spiller en vis politisk rolle. Direkte adspurgte af en tysk konferencedeltager om, hvordan man differentierede mellem kommunismen og fascismen/nazismen, svarede Mathe, at det gjorde man ikke. Netop dette spørgsmål har været en meget følsom debat i Tyskland, fordi man derigennem så risikoen for en relativisering af Nazidiktaturets ofre. Særligt i den ungarske case opstod en debat om iscenesættelse af historien, som Terrorens Hus gør brug af.

En del af konferencen stod i Gulags tegn med diskussion af såvel film, fotodokumentation og forskning. Det drejede sig blandt andet om Anna Pastukhova og Uuri Kalmykov fra Memorials dekonstruktion af myten om Pavlik Morosov, bondesønnen, der i årtier blev markedsført i Sovjetunionen efter, at han havde angivet sin far.

Konferencen afsluttedes med en ekskursion til de underjordiske anlæg, der i 1944 blev opført af KZ-fanger fra lejren Gross-Rosen, der ligger nær Kreisau. Den blev anvendt som udgangspunkt for en diskussion, der drejede sig om kommerialisering overfor forskningsformidling, samt ikke mindst samarbejdet mellem forskning og lokalsamfundet. Således blev forskerne, der ikke ønskede, at de underjordiske anlæg udviklede sig til et "militært Disney-land" for oplevelsesturister – af nogle beskyldt for at være udefrakommende "Besserwisser".

Den afsluttende diskussion understregede, at Kreisau-møderne er et vigtigt historisk forum for Østeuropa. Her er mulighederne for at bryde de ofte nationalt begrænsede rammer. Samtidig demonstrerede debatterne, at denne allernyeste historie endnu indeholder en masse følelsesmæssigt sprængstof og tabubelagte områder, der sætter samtidshistorikerne på en vanskelig prøve.

Kolloquium: Aktuelle Tendenzen in der internationalen Kommunismusforschung

I april trådte den nye videnskabelige styregruppe for den anerkendte internationale *Kommunismusforschung* for første gang sammen i Berlin. Den nye styregruppe, der fungerer som videnskabelig backing group for tidsskriftet, består af forskere fra Tyrkiet, USA, Østrig, Storbritannien, Ungarn, Polen, Schweiz, Rusland og Danmark. Da gruppen således var samlet i Tyskland til diskussion med redaktionen udnyttedes muligheden til at afholde

et kolloquium for forskere fra en lang række tyske forskningsinstitutioner.

Kolloquiet blev indledt af ankermanden bag årbogen Ulrich Mähler fra Stiftung Aufarbeitung og af den tyske kommunismeforskningens nestor Hermann Weber fra universitetet i Mannheim. Herefter afgav de enkelte medlemmer af styregruppen deres diagnose på kommunismeforskningen i deres respektive lande. Hvor er den henne i dag? Hvilke emner forskes der i? Hvem er aktørerne? Hvordan er arkivsituationen?

Det stod på forhånd klart, at det historiske kommunismeforskningens begreb havde været under stærk forandring siden starten/midten af 1990'erne. Mens historisk kommunismeforskning tidligere i vidt omfang blev forstået som kommunismen som ideologi, bevægelse og som oppositionsform før 1945, så er fokus i dag langt bredere og dækker nu hele det 20. århundrede. På grund af den Kolde Krig og de kommunistiske regimer i Østeuropa er begrebet historisk kommunismeforskning meget omfattende. Det dækker lige såvel beskrivelse af undertrykkelse i Rumænien, partikontakter på tværs af Jerntæppet, fredsarbejde i Storbritannien som politisk undergrundsarbejde i Tyrkiet. Det gør den historiske kommunismeforskning til et vanskeligt begreb at håndtere, samtidig med, at det i høj grad øger relevansen af denne forskning.

Kolloquiet viste, hvordan kommunismeforskningen bevæger sig i forskellige retninger henholdsvis øst og vest for det tidligere jerntæppe. De østeuropæiske deltagere lagde stor vægt på behandlingen af deres nationale kommunistiske diktaturer

og opgøret hermed. Det er for så vidt ikke så mærkeligt, fordi netop de repræsenterede lande Tyskland, Polen, Ungarn og Tjekkiet er blandt dem, der virkelig har oplevet den arkivrevolution, der – ofte med nogle års efterslæb – er fulgt i kølvandet på den politiske revolution og muliggjort en historisk behandling af repressionen.

Også de vestlige historikere har imidlertid nydt godt af den lettere arkivadgang i Østeuropa. Som følge af adgangen til kilderne er det blevet muligt, at nye generationer af historikere i vidt omfang har erstattet gruppen af øst- og sikkerhedseksperter, der indtil 1990 ikke sjældent måtte ty til kaffebrums for at tyde udviklingen i den kommunistiske verden. Dermed er den klassiske historiske kommunismeforskning blevet udvidet med vigtige årtier, så den omfatter den Kolde Krig og ikke mindst relationerne til de kommunistiske stater.

Et problem som flere deltagere kunne konstatere var tendensen til, at forskningen låste sig fast på nationale temaer. Der er tale om danske kommunister eller polsk undertrykkelse. Der er således i kommunismeforskningen oplagte muligheder for sammenligninger eller større og sammenhængende historier. Det gennemgående nationale perspektiv kan virke paradoksalt i behandlingen af en international bevægelse. Netop et bredere internationalt udsyn er et kendetegn for årbogen. For nogle år tilbage eksisterede der frygt for, at årbogen skulle udvikle sig til en årbog for DDR-forskning. Den har imidlertid, hvad såvel kolloquiel samt den seneste udgave demonstrerede, undgået denne risiko. Årbogen 2007 kommer

således godt rundt i verden fra Fjernøsten over Sovjetunionen, Øst- og Vesteuropa.

Endskønt billedet deltagerne tegnede generelt viste i en positiv retning, var der også beklagelige undtagelser. Alexander Vatlin fra Lomonossov Universitetet i Moskva kunne tegne et dystert billede, der afveg væsentlig fra de østeuropæiske lande. Han beskrev manglende universitetsforskning og fraværende historisering i Rusland og spurgte retorisk: 'Hvem studerer hos os kommunismen som international udvikling?', og svarede: 'I virkeligheden ingen'. Også Bilmez Bülent fra Istanbuls Bilgi Universitet bragte lignende tidender om et meget begrænset forskningsmiljø.

Heroverfor stod de østeuropæiske lande som nævnt stærkt. Men også repræsentanterne fra de vesteuropæiske lande kunne berette om aktive forskningsmiljøer. Det gjaldt for eksempel Stefan Karner fra Ludwig Boltzmann Institut für Kriegsfolgenforschung i Graz. Det drejede sig både om forskning i det lille østrigske kommunistparti KPÖ, og særligt forskning i Østøstrigs tid som sovjetisk besættelseszone eller østrigske ofre for Stalins terror i Sovjetunionen.

Oplæggene og den efterfølgende diskussion med tyske forskere viste med al ønskelig tydelighed, at kommunismeforskningen indeholder et stort potentiale både i Øst- og Vesteuropa. Det vil ikke mindst kunne gøre sig gældende gennem et tættere samarbejde mellem de fortrinsvis nationale forskningsmiljøer, fordi det derigennem vil være muligt at løfte den faglige diskussion ud af lokale politiske debatrammer.

Ungdomsoprør og venstreradikalisme: årsager – forløb – betydning

Seminarieret "Ungdomsoprør og venstreradikalisme: årsager forløb – betydning" blev afholdt på RUC tirsdag d. 15. maj. Af deltagere var både tidligere "ungdomsoprørere", forskere i emnet og ph.d.-studerende. Inviterede oplægsholdere var følgende fire mand:

– Flemming Mikkelsen: *Sociale og politiske bevægelser i Danmark efter 2. Verdenskrig – årsager og konsekvenser.*

– Henrik Kaare Nielsen: *Tresseroprørets baggrundsfaktorer og politiseringsdynamikker.*

– Søren Hein Rasmussen: *Hvem tror vi var i oprud, og hvad har det betydet for historien?*

– Thomas Ekman Jørgensen: *Når enden er god... fortælling og forklaring omkring 1968.*

I de fire oplæg til konferencen blev der på forskellig vis taget livtag med spørgsmål så som årsager til 60ernes og 70ernes politiske radikaliserings og kulturelle oprud, forholdet mellem den politiske venstreradikalisme og livsstilsradikalismen, forholdet mellem studenter- og ungdomsoprør samt om ungdomsoprøret og venstreradikalismen fik forandrede betydning på længere sigt? Fra Flemming Mikkelsens tour de force udi sociale bevægelser konjunkturer og definitioner af aktivisme bevægede konferencen sig videre til et internationalt udsyn med Kaare Nielsens Habermas inspirerede gennemgang af 'tresseroprørets' dynamikker i sammenspillet mellem myndigheder og oprørere, over Søren Hein Rasmussens påmindelse om, at perioden –

både kulturelt og politisk – ikke alene kan beskrives via venstre-radikalerne men i høj grad og så var præget af rockere, frem-skriftspartiet m.m., og til Thomas Ekman Jørgensens overbevisende udlægning af perspektivismens pointe om en uundgåelig sammenhæng mellem historikernes valg af specifikt emneområde og den periodisering af ungdomsoprøret dette medfører.

Kommende konferencer

“Hauptverwaltung Aufklärung – Geschichte, Aufgaben, Einsichten”. 16.-18. november 2007

Efter et turbulent forsøg på at afholde konferencen i Tyskland den 16.-17. juni, der led skibbrud som følge af tysk indenrigspolitik, vil konferencen “Hauptverwaltung Aufklärung – Geschichte, Aufgaben, Einsichten” nu finde sted på Syddansk Universitet den 17.-18. november.

“De historiske aktører er samtidshistorikerens verdensmodstandere” – Det er den etablerede “sandhed”, som konferencen sætter på prøve. For første gang konfronteres efterretningsofficerer og spioner fra den østtyske efterretningstjeneste HV A med de historikere fra Tyskland, Sverige, Holland, Rusland, Storbritannien og USA, der siden 1990'erne har forsket i DDR's spionage under den Kolde Krig.

Konferencen er organiseret i tematiske sessioner, hvor de tidligere aktører fra HV A sættes op over for deres ‘forskermodparter’. Derefter er der mulighed

for spørgsmål og for den diskussion, der helt naturlig vil opstå mellem de to parter.

Konferencen er organiseret efter emnerne:

- Indledning
- Politisk spionage
- Militærspionage
- Industrispionage
- Kontraspiration

Opdateret program kan findes på:

<http://www.koldkrigsstudier.sdu.dk/index.php?id=1317>

Konferencegebyr: 250 kr. (delta-gelse, kaffe og let frokost).

Overnatning og aftensmad kan tilmeldes ekstra.

Tilmelding til konferencen kan ske til Mette Fentz (fentz@hist.sdu.dk)

“Socialismen i Østersørummet” 14.-17. december 2007

Stiftung Aufarbeitung, Berlin, Afdelingen for nordisk historie på Universitetet i Greifswald og Center for Koldkrigsstudier ved Syddansk Universitet afholder fra den 14.-16. december konferencen ‘Socialismen i Østersørummet’. Konferencen finder sted på Esbjerg Højskole.

Konferencen er bygget op omkring fire temaer:

- Den internationale klassekamp
- Væbnet modstand mod sovjetmagten
- Modelkamp
- Efterretningstjenesternes rolle

Ved konferencen vil der være oplæg fra forskere fra de nordiske lande, Baltikum, Hviderusland, Polen, Østrig og Tyskland. *Opdateret program kan findes på:*

<http://www.koldkrigsstudier.sdu.dk/index.php?id=1443>

Konferencens baggrund:

Den Kolde Krigs frontlinier løb ned gennem Østersøen. I de kommunistiske landes propaganda gjaldt Østersøen som “Fredsens Hav”. I virkelighedens verden stod mægtige hære parate. Bag den potentielle militære konflikt skjulte sig den dybe ideologiske konflikt mellem de kommunistiske regimer og de markedsøkonomisk-demokratiske stater. I modsætning til den militære konflikt, der blot truede i det fjerne, var den politiske konflikt blodig alvor. Den blev udkæmpet fra den Kolde Krigs første dag indtil Sovjetimperiet lå udstrakt i ringen. Årsagen her til var ikke mindst den missionsopgave, der indgik i de kommunistiske regimers selvforståelse. De så sig selv som deltagere i den internationale klassekamp.

Bestræbelserne førte til en lang og indædt kamp om magten i arbejderbevægelsen i den vestlige verden. En kamp der havde sine rødder i splittelsen af arbejderbevægelsen i mellemkrigstiden. Delingen blev understreget og forstærket af den Kolde Krig, og staternes engagement på begge sider. I Østersørummet udgjorde denne kamp i mange henseender kernen i systemkonflikten.

Den kommende konference vil fokusere på forskellige aspekter af den nævnte strid. Det kan vi i dag gøre på baggrund af den “revolution”, der siden 1990 er sket på arkivområdet. Først i de tidligere kommunistiske lande – med det tidligere DDR klart i spidsen, men også Polen har haft en intensiveret udvikling på arkivområdet de senere år. Senest er de gamle vestlige demokratier fulgt

med, og efter årtusindeskiftet har man også her kunnet se tiltag, der sigtede mod en større arkivvåbenhed i forhold til samtidshistoriske emner. Den forbedrede arkivsituation har ført en strøm af ny forskning med sig. Konferencen tager pulsen på denne nye forskning, og bringer på flere områder de førende forskere sammen for første gang.

Konferencen vil have et delta-gebyr på: 2800 kr. I deltagergebyret indgår overnatning og fuld forplejning på højskolen.

Tilmelding til konferencen kan ske til Nicolaj Vraa-Andersen (vraa@hist.sdu.dk).

Internet

Opdatering af database

Internet databasen "Wer war wer in der DDR" er opdateret og udvidet med over fire hundrede nye opslag. Databasen indeholder dermed over 3000 biografiske artikler over østtyske politikere, sportsfolk, kunstnere, oppositionelle og repræsentanter for SED-styret. Værket kan benyttes gratis på hjemmesiden: http://www.stiftung-aufarbeitung.de/service_wegweiser/www2_start.php

Virtuelt Gulagmuseum

Foreningen Memorial i Sct. Petersborg har opbygget databasen Virtuelt Gulagmuseum. Her kan brugerne hente informationer og billeder fra museer, der beskriver Stalins terror eller beskæftiger sig med enkeltelementer heraf. Informationerne stammer først og fremmest fra Rusland, men rækker i nogle tilfælde også

uden for landets grænser.
www.gulagmuseum.ru

Indhold Jahrbuch für historische Kommunismusforschung

Indholdsfortegnelserne over de tysksprogede årbøger for historisk kommunismeforskning er udlagt til download på internettet. Indholdsfortegnelserne ligger som søgbare pdf-filer:
<http://www.stiftung-aufarbeitung.de/downloads/pdf/2007/JHK1993-2007.pdf>

Arkiver

Stasi-arkivet

Stasiarkivet i Berlin (BSTU) har udgivet en foreløbig registrant over samlingen fra Ministeriet for Statsikkerheds afdeling X ("Internationale Verbindungen"). Registranten kan downloades gratis:

http://www.bstu.bund.de/cln_043/nn_714824/DE/Archiv/Findbuch/findbuch__node.html__nnn=t rue#doc714834bodyText2

Plakatsamling

Stiftung Archiv der Parteien und Massenorganisationen der DDR (SAPMO) har sammen med det tyske forbundsarkiv udgivet DVD'en "Für Frieden und Sozialismus. Plakate der Parteien und Massenorganisationen der DDR." DVD'en indeholder 2.000 Plakater fra det tidligere Østtyskland. Udgivet på: Verlag Directmedia Publishing.

http://www.digitale-bibliothek.de/scripts/ts.dll?s=1&id=2D7E339A&mp=/art/1736/&sc=DDR_Plakate.htm

Udstillinger

Industriarbejdet

Industriarbejdet – set med industriarbejderens øjne – er temet på den nye faste udstilling på Arbejdermuseet. Her vises Industriarbejdets 150 års udvikling i rekonstruerede arbejdssituationer fra store og små danske virksomheder og igennem en række historiske film, hvor arbejdsprocesser, fabriksrum og mennesker kommer til live. Udstillingen viser, hvordan industrialiseringen ikke bare var fabrikker, maskiner og innovation, men også industrikultur, som bl.a. vendte op og ned på de traditionelle kønsroller og familiemønstre. Der gøres op med myten om arbejderen, der med næb og klør kæmper imod udviklingen, og vises hvordan netop industriarbejderen, mere end nogen anden samfundsgruppe altid har omstillet sig til nye tider, som fx maskinarbejderen, der i dag er robotoperatør, og som igennem sin kamp for bedre arbejdsvilkår har præget samfundsudviklingen. Andre nedslag i udstillingen er fx Carlsbergs baggårdsaftappere, B&Wsnittere, dagens industriarbejder i Nicaragua, og en handskemager, der syr handsker i udstillingen.

Arbejdermuseets årbog udkommer samtidig med udstillingen og har i år industriarbejdet som tema.

Industriarbejdet åbner 31. august og er en del af Arbejdermuseets aktiviteter i Industrikulturens år 2007.

Drømmefabrikker? En vandrestilling om industri og modernisme i Norden og Baltikum 1945-1990

Nordisk-baltisk vandrestilling om industri og modernisme 1945-1990. Udstillingen er formet som en rejse til syv forskellige produktionsområder. Her arbejdede mænd og kvinder i de fire nordiske velfærdsstater på at skabe "en bedre fremtid" og i de tre baltiske sovjetrepublikker på at "bygge kommunismen hurtigere", som det lød i den officielle propaganda. Baseret på politiske, teknologiske og æstetiske visioner, er de syv steder ikke bare "rationelle fabrikker", men også "drømmefabrikker". Fabrikkenes funktionalitet blev et moderne ideal, som påvirkede hverdagslivet. Oplev bl.a. teknologi-optimismen i Elektro-byen i Litauen, det danske medicinalfirma Novos modernistiske hygiejne-æstetik, det præfabrikerede liv i en lettisk betonblok og rationel planlægning langs Ericssons samlebånd i Sverige. Udstillingen er en del af Arbejdermuseets aktiviteter i Industrialturens år 2007
Udstillingen vises på Arbejdermuseet i perioden 11. oktober-30. december 2007.

SFAH

Bogpræsentation på
Arbejdermuseet:

"Arbejdernes historie 1800-2000"

Torsdag den 10. maj i år udkom et nyt værk fra SFAH, hvor de tre hovedforfattere, Lars

K. Christensen, Søren Kolstrup og Anette Eklund Hansen, samler historien om arbejderne igennem de sidste 200 år i en lettilgængelig bog. I dagens Danmark tjener de fleste voksne deres løn ved at arbejde, dvs. producere varer og tjenesteydelser. Det er derfor en betydelig del af Danmarkshistorien, forfatterne bag "Arbejdernes historie i Danmark 1800-2000" har sat under lup. Udgivelsen blev fejret med en reception i Arbejdermuseets festsal med forskellige indlæg. Der var både musik og taler. Gæsterne blev ledet sikkert igennem receptionen af den forhenværende forbundsformand for *Dansk Metalarbejderforbund*, George Poulsen og de musikalske indslag blev ført af Kenneth Thordal.

Den ene hovedtaler var forkvinden for 3F's Private Servicegruppe, Lilian Knudsen, der fortalte om fagforeningernes betydning for det danske velfærdssamfund. Ifølge Knudsen opstod velfærdssamfundet, som følge af, at en gruppe kvinder og mænd dannede fagforeninger for at bekæmpe den udnyttelse og de slavelignende forhold, der var i det 19. århundrede. Eksempelvis havde kvinder på dette tidspunkt ikke ret til toiletbesøg på en arbejdsdag – og her skal det påpeges, at arbejdsdagene dengang ikke var på otte timer, men derimod tolv timer. Lillian Knudsen slog fast, at det er fællesskabet blandt danske arbejdere i form af fagbevægelser, der har skabt den danske model ved at få indført de rettigheder vi har i dag i forhold til vores arbejde. Hun understregede, at "når arbejderne har det godt, så har virksomhederne det også godt, og så er vi i stand til at tjene penge. Vi havde aldrig fået det

samfund, vi har i dag, hvis det ikke havde været for arbejderne kamp og evne til at stå sammen." Hvorfor hun håbede, at så mange som muligt og især også unge ville læse bogen.

Den anden taler var den kvindelige folketingskandidat for Socialdemokraterne, Yildiz Akdogan. Akdogans tale var vinklet på en anden måde, således var fokus på nydanskerne. Akdogan påpegede, at Danmark på trods af at være et af verdens rigeste samfund, er i gang med at danne en ny underklasse bestående af nydanskere. Det skyldes, at man ikke længere fokuserer på solidaritet, men i stedet sætter individet i centrum.

Mette Fentz

Syddansk Universitet

Generalforsamling

Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie afholdt generalforsamling den 28. marts 2007 på Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv, Nørrebrogade 66 D, København.

Referat:

1. Valg af dirigent og referent

Lars K. Christensen blev valgt som dirigent og Iben Bækkelund Jagd som referent. Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen var indkaldt rettidigt.

2. Bestyrelsens beretning

Formanden, Karen Steller Bjerregaard, aflagde beretning.

Det er heldigvis fortsat muligt for bestyrelsen at afvikle møder i lokalerne på Nørrebrogade.

SFAH er fortsat medlem af

Dansk Historisk Fællesråd, og ASKRA (Arbejderhistorisk Støttekreds Ringkøbing Amt).

I alt er der blevet holdt 9 bestyrelsesmøder, samt enkelte møder i under-udvalg, primært i forbindelse med udgivelser og hjemmeside.

Der er blevet udsendt 3 numre af Arbejderhistorie, hvoraf det sidste nummer er en dobbeltudgivelse. Der har været, og er, et godt samarbejde mellem bestyrelse og redaktion. AH har som det eneste fagskrift startet en debat om Koldkrigsrapporten.

AH er desuden indgået i et peer-review-system (fagfællebedømmelse) og har fået en stor skare af reviewers.

Det forløbne år har været præget af megen aktivitet og mange møder. I efteråret 2006 har der været afviklet tre arrangementer:

Foredrag af Morten Thing om jødiske emigranter og arbejderbevægelsen i København.

Panelforedrag i anledning af 70-året for Den Spanske Borgerkrig af *Kay Lundgreen-Nielsen*: "Tro eller blændværk? Danmark og Den Spanske Borgerkrig 1936-1939", *Morten Heiberg*: "Den spanske borgerkrig: En strid om ord. Sprogbrug og misbrug i den aktuelle spanske debat", *Svend Rybner*: "Borgerkrigens internationale dimension: De nordiske spaniensfrivillige" og *Carsten Humlebæk*: "El Valle de los Caídos (De faldnes Dal); et frankistisk monument over borgerkrigen og dets plads i en demokratisk erindring".

Desuden en byvandring på Nørrebro med fokus på industrialiseringen.

I januar 2007 uddeltes Arbejderhistorieprisen i samarbejde med

ABA, Arbejdermuseet og Arbejdermuseets Venner. Prisen blev delt mellem Henning Bro, Københavns Universitet for ph.d.-afhandlingen "Boligen mellem natvægterstat og velfærdsstat" og Morten Møller, RUC, for speialet "Hvilken kommunist? Mogens Fog og kommunismens fascination 1945-60".

To store projekter har optaget megen tid i det forløbne år. SFAH har fået ny hjemmeside, produceret af firmaet InSpark, hvilket i øvrigt har givet anledning til at gøre os mindre organisatorisk sårbare.

Det andet store projekt har været udgivelsen af "Arbejdernes Historie 1800-2000", som udkommer 14.05.2007. Der afvikles udgivelsesreception d. 10.05.07. I forbindelse med udgivelsen vil der i efteråret 2007 blive afviklet fagligt seminar i København, samt andre aktiviteter.

Øvrige udgivelser i årets løb har været *Anne Trine Larsen* og *Merete Bøge Pedersen*: Det bedste selskab, festskrift til Jens Engberg i anledning af 70 år. Desuden *Anne Trine Larsen*: En slags mandinder. Der arbejdes ligeledes på en EU-antologi og har i september 2006 været afholdt et meget givtigt forfatterseminar i Århus.

Yderligere to udgivelser er på vej. En bog om Folkeoptogene i København i det 19. og 20. århundrede, samt et værk om Kommunisternes demokratiopfattelse.

Der er altså sket og sker fortsat en del på udgivelsesfronten.

På grund af det store arbejde med udgivelser og hjemmeside har der været mindre aktivitet

omkring rekruttering, semesterkampagner, julegavetiltag osv.

Det vil der blive fokuseret på det næste års tid.

Medlemsudviklingen har i 2006/7 været svagt vigende, men på baggrund af den store stigning i 05/06 ikke umiddelbart bekymrende. Der vil dog det kommende år blive lagt kræfter i agitationen for at få flere medlemmer.

Søren Rasmussen, som har været sekretær de sidste to år, har valgt at trække sig. I stedet er ansat Mattias Friis. Stillingen er normeret til 20 timer/mdr.

Det planlægges at afvikle et Nordisk arbejderhistorie-møde i 2008. En arbejdsgruppe er blevet nedsat.

Der var ingen spørgsmål eller indvendinger til beretningen, som enstemmigt blev vedtaget.

3. Fremlæggelse og godkendelse af årsregnskab

Regnskabet blev fremlagt af kasserer Knud Holt Nielsen. Der var ingen anmærkninger fra revisionen. Årsregnskabet kom ud med et større underskud. Dette skyldes at SFAH, som følge af et stort løssalg, har måtte tilbagebetale en stor del af tilskuddet fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation. Det betyder at der fremtidigt bør sættes på flere faste abonnenter og et større bogsalg. Der er store forventninger til det kommende års bogsalg pga. "Arbejdernes Historie i Danmark 1800-2000". Allerede nu er der over 200 forudbestillinger.

Den kritiske revision kommenterede nogle ufuldstændige bilag på udgiftssiden.

Ingen ændring af kontingent.

Regnskabet blev godkendt.

4. Indkomne forslag

Der var ingen indkomne forslag.

5. Valg

5a. Valg af bestyrelsesmedlemmer.

På valg var:

Anne Trine Larsen (ønsker ikke genvalg)

Tina Kjær Bach (ønsker ikke genvalg)

Tommy Balle (ønsker ikke genvalg)

Thomas Wegener Friis (villig til genvalg)

Helle Strandgaard (opstiller)

Mette Fentz (opstiller)

Lars Andersen (opstiller)

Inge Lise Jensen (opstiller)

Tenna Skou (opstiller)

Alle opstillede blev valgt og bestyrelsen består nu af

1. Karen Steller Bjerregaard

Karen: formand for bestyrelsen,

2. Thomas Wegener Friis

3. Martin Gruntz:

4. Mette Mortensen

5. Lise Hedegaard

6. Knud Holt

7. Morten Møller

8. Iben Bækkelund Jagd

9. Lars Andersen

10. Helle Strandgaard

11. Mette Fentz

12. Inge Lise Jensen

13. Tenna Skou (kasser)

5b. Valg af to revisorer og en revisorsuppleant.

På valg var revisorerne Lars K. Christensen og Henning Grelle samt suppleant Niels Finn Christiansen. Alle var villige til genvalg. Alle blev valgt.

*Iben Bækkelund Jagd
29.04.07*